

INTERVIEW Yme Pasma, directeur van Spotta

'Gemeentebestuur van Leiden leeft in een bubbel'

Als directeur van het bedrijf Spotta moet Leidenaar Yme Pasma ervoor zorgen dat wekelijks ruim vijf miljoen pakketten met reclamefolders in de Nederlandse brievenbussen ploffen. Hij kon niet voorkomen dat die folders, waar driekwart van de consumenten wekelijks reikhalzend naar uitkijken, in zijn eigen stad in de ban worden gedaan. Vanaf aanstaande dinsdag moeten de Leidenaars een nieuwe 'ja-sticker' op hun brievenbus hebben geplakt, anders krijgen ze niets meer. 'Het gemeentebestuur leeft in een bubbel'.

Indrukwekkend cv

„Ik heb Harvard Business School gedaan, maar daar moet je niet uit afleiden dat ik met een gouden lepel in m'n mond ben geboren. Mijn ouders hadden een touring-carbedrijf, ze hebben tot hun pensioen zeven dagen per week gewerkt. We gingen 's zomers nooit op vakantie.

Ik heb acht jaar over de middelbare school gedaan. Via de mavo en havo ging ik naar het vwo. Daarna twee jaar in dienst en pas op m'n 22ste ben ik gaan studeren. Het werd Delft, want ik was goed in exacte vakken en creatief. Die combinatie vind je in industrieel ontwerp. Dat programma op Harvard heb ik pas later gedaan, toen ik al werkte.”

Lyrisch over Flora

„Toen ik begin vijftig was, bedacht ik voor mezelf dat ik nog twee banen wilde doen waar ik dan vol energie in zou gaan zitten, waar ik tegenaan zou kunnen gaan. Dat vind ik leuk, ik hou van dynamiek.

Drie jaar geleden werd ik benaderd om operationeel directeur van Royal FloraHolland te worden. Een bedrijf met vestigingen in Rijnsburg, Naaldwijk en Aalsmeer, waar waanzinnig veel te doen is. Alleen in de Leidse regio al zijn er zo'n 5000 mensen afhankelijk van de bloemenexport, sierteelt is het derde exportproduct van Nederland. Als klein landje zijn wij verantwoordelijk voor een derde van de wereldhandel in bloemen. Het is toch ongekend dat al die hardwerkende ondernemers, allemaal familiebedrijven, ooit hebben bedacht via een coöperatie van veilingen samen te komen om hun

producten te verhandelen?

Bij FloraHolland was ik verantwoordelijk voor de logistiek. Er wordt vanaf zes uur 's morgens geveild. De bloemen en planten moeten er in snelreinvaart doorheen en binnen maximaal 2,5 uur bij de exporteurs worden afgeleverd. Voor exporteurs is een zo kort mogelijke tijdspanne heel belangrijk. Ze moeten vluchten halen of hun lijnrijders zo snel mogelijk de weg op hebben.”

Schuldgevoel

„Een van de prettigste dingen van het werken bij Flora is dat je elke dag ziet voor wie je het doet: voor die hardwerkende kweker met zijn zwarte nagels. Zoveel mooier dan werken voor aandeelhouders die je niet kent.

Ik voel me een beetje schuldig dat ik na 2,5 jaar al wegging en ik ben met spijt in mijn hart vertrokken. Maar begin dit jaar werd ik gebeld door een van de aandeelhouders die Spotta had overgenomen van PostNL. Deze aandeelhouders uit de grafische industrie hadden ook concurrent Axender gekocht. Of ik CEO wilde worden en de bedrijven wilde samenvoegen. Spotta een 'oude liefde'. Ik was er van 2011 tot en met 2014 algemeen directeur, in de tijd dat het nog onderdeel van Post NL was. Ik ken de klanten, de mensen, de dynamiek en kon geen nee zeggen.”

Wat Spotta is

„Spotta bezorgt wekelijks 5,2 miljoen folderpakketten vanuit drie locaties in Nederland. De productie gaat 24 uur per dag door. Die folders worden vanuit depots in de regio's gedistribueerd. Best een knap ingestoken systeem, want jij krijgt in Leiden geen folder van de chinees in Beilen onder ogen.

We hebben 23.000 bezorgers. Iedere dag zeggen 75 bezorgers op en nemen we 75 nieuwe aan. Of de pakketten echt worden bezorgd, volgen we met steekproeven. Ook komen er wekelijks honderden klachten binnen van mensen bij wie de folders niet zijn bezorgd.”

'Vervuilend, overbodig'

„Het zijn móóie mensen voor wie

ik nu werk. Dit zijn ondernemers die investeren in een sector waar een ander zijn neus voor ophaalt. Echt, reclamewerk wordt vaak gezien als vervuilend en overbodig. Er wordt op neergekeken. Maar uit onderzoeken blijkt dat 65 procent van de mensen die folders leest en er elke week op zit te wachten. Driekwart van de Nederlanders baseert wat er die week wordt gegeten op de aanbiedingen uit folders! Per gezin wordt er gemiddeld veertig minuten per week in gelezen. Veel mensen maken aparte stapeltjes voor pappa, mamma en voor de kinderen.”

Bestuurders-bubbel

„De gemeente Leiden heeft besloten dat reclamewerk vanaf aanstaande dinsdag niet meer in de brievenbussen gestopt mag worden, tenzij de bewoners de nieuwe 'ja-sticker' op hun brievenbus hebben geplakt. De intenties om de hoeveelheid oud papier te verminderen, zijn ongetwijfeld goed, wat me alleen verbaast is dat het gemeentebestuur van Leiden klaarblijkelijk in een bubbel leeft. Dat het zich de impact van dit besluit niet realiseert. Die wethouders zullen de folders niet lezen, maar ze realiseren zich niet dat er grote groepen wel op zitten te wachten en dat een groot deel van de omzet van Leidse winkeliers ervan afhankelijk is.

Mooi voorbeeld: mijn partner werkt in het onderwijs in Leiden. Iedereen weet dat de salarissen in het onderwijs niet zo riant zijn. Haar collega's hebben al massaal om de nieuwe sticker gevraagd. Die willen allemaal dat pakket folders per se blijven ontvangen.”

Verdrietig, niet boos

„Boos? Nee, ben ik niet. Het is nu eenmaal een democratisch genomen besluit. Leiden volgt grote steden als Utrecht, Amsterdam en Den Haag en ik vrees dat omliggende gemeenten de grote buur gaan volgen. Oegstgeest heeft dat al aangegeven.

Het overleg met de gemeente Leiden is goed geweest. Gezamenlijk hebben we de datum van 20 oktober bepaald. Zo kunnen ondernemers erop anticiperen door zelf

Yme Pasma met folderpakketten voor de deur van het 16de-eeuwse grachtenpand aan de Leidse Apothekersdijk – natuurlijk met een ja-sticker op de brievenbus.

FOTO HIELCO KUIPERS

Pasma en de boodschap aan zijn stadsgenoten

Leidenaar Yme Pasma heeft een glanzend cv. Hij was onder meer directeur van Royal FloraHolland, de veilingcoöperatie met vestigingen in onder andere Rijnsburg, en van PostNL. In zijn eigen stad profileerde hij zich door de restauratie van een bij velen bekend pand, de voormalige dansschool van Alphenaar aan het Steenschuur 15.

Miep Smitsloo
miepsmitsloo@planet.nl

Pasma zet regelmatig de deuren van zijn woonhuis, waar duizenden streekgenoten ooit de eerste stijldanspasjes zetten, open. Onlangs kocht hij het 16de-eeuwse grachtenpand *In Den Scheepsmaeckerij* aan de Apothekersdijk. Hebben we een nieuwe projectontwikkelaar in de stad?

Die maatschappelijke carriè-

re en die indrukwekkende monumenten zijn niet de redenen waarom hij bij me aan de beltrekt, al zijn ze bijvangst. Als directeur van Spotta, een reus in het land van de huis-aan-huisverspreiding van folders, heeft hij zijn stadsgenoten – en wellicht ook die van omliggende gemeenten – een boodschap mee te geven. Zo van: De gemeente heeft besloten dat reclamewerk

vanaf dinsdag niet meer in Leidse brievenbussen mag worden gestopt. Tenzij de bewoners er een nieuwe 'ja-sticker' op plakken. Dus mensen, let erop dat je dinsdag een nieuwe sticker op je brievenbus hebt geplakt, anders krijg je geen reclamewerk meer. Ik hoop dat Leiden massaal ja plakt.”

„Driekwart van de Nederlanders baseert wat er die week wordt gegeten op de aanbiedingen uit folders

doen, is kijken hoe we op een andere, innovatieve manier kunnen werken. Denk aan gepersonaliseerde folderpakketten. Stel: jij winkelt altijd bij Albert Heijn, dan hoeft je geen folders met aanbiedingen van de Jumbo, of omgekeerd. Je zou per huishouden veel gerichtere werken. In Denemarken werken ze al zo: machines produceren pakketten, de computers zijn zo geïnstalleerd dat ze per stuk die folders in folie stoppen die jij nodig hebt, inclusief adressticker. Technisch kan het. Het vraagt alleen van de bezorger dat hij in een bepaalde volgorde loopt.”

Uitdagingen nodig

„Twee bedrijven samensmeden en de nieuwe 'ja-sticker' inpassen – ik heb genoeg uitdagingen de komende tijd. Ik ben geen type om een bedrijf te leiden waarin de boel maar voortkabbelt. Van dat idee om na twee intensieve banen te stoppen zal dan ook wel niet veel terecht komen. Waarschijnlijk kan ik helemaal niet stilzitten en zal ik altijd blijven werken. En er zijn zoveel leuke dingen te doen. Daarom heb ik naast mijn drukke baan zo'n restauratieproject willen aanpakken.”

Bijzonder woonhuis

„Een jaar of zeven geleden zag ik

dat de voormalige dansschool van Alphenaar aan het Steenschuur te koop stond. Het was met 600 vierkante meter immens groot en verwaarloosd, maar we besloten het te kopen en te restaureren. Het oudste gedeelte dateert uit 1490. We vonden bij de restauratie nog een waterput en een kelder waarvan we het bestaan bij de koop niet wisten.

Dit is een bijzondere plek. Duzenden streekgenoten hebben leren stijldansen in waar nu onze woonkeuken is. Vaak turen mensen door de ramen naar binnen. We zetten de deuren regelmatig open voor belangstellenden, tijdens open monumentendagen, het BIGGG! smallbandfestival en elk jaar bij de 'jazz in de kamerconcerten'. Begin september, precies tussen twee coronagolven in, hadden we hier nog een jazzconcert. Er waren twee huizen in Leiden waar de anderhalve meter nog gegarandeerd kon worden, waaronder het onze. Voor de rest moest de organisatie uitwijken naar Scheltema, Wibar en het Pesthuis.

De eerste keer dat we het huis openstelden, monumentendag 2014, waren we met 2000 bezoekers in twee dagen tijd een van de drukstbezochte monumenten. Zo grappig: de meeste mensen waren niet geïnteresseerd in het pand, maar

i Yme Pasma

Leeftijd: 55 jaar
Woonplaats: Leiden
Opleiding: Industrieel Ontwerpen aan de Technische Universiteit Delft, Harvard Business School
Beroep: sinds mei dit jaar algemeen directeur van bedrijf in reclamefolders Spotta/Axender, gevestigd in Utrecht. Daarvoor o.m. operationeel directeur Royal FloraHolland (2017-2020), directeur retail PostNL
Burgerlijke staat: sinds 32 jaar samenwonend met Nynke Tesselar, vier kinderen (25, 24, 21 en 17 jaar)

wilden herinneringen ophalen aan de dansschool. Vroeger ontmoette je elkaar op danses. Zo zei een oudere vrouw: ik zat aan deze kant, Piet aan de overkant, ik had een oogje op hem, een ander meisje ook, maar ik had 'm eerder.”

Thuisfront

„Toen ik in Delft studeerde, kreeg ik – heel klassiek – een vriendinne-

te in Leiden, waar ik nu al 32 jaar mee samenwoon. Al tijdens de studie ben ik bij haar gaan wonen. Onze vier kinderen zijn het huis nagenoeg uit en er staan twee verdiepingen leeg. Daarom hebben Nynke en ik besloten om weer van voren af aan te beginnen met de restauratie van een 16de-eeuws rijksmonument aan de Apothekersdijk. Wij creëren daar op de begane grond een appartement voor onszelf en twee appartementen daarboven voor de kinderen. Ze betalen nu elders de hoofdprijs voor krappe kamers of appartementjes. En zo houden we ze wat langer in en om het huis. We hebben deze week de vergunning voor het eerste deel van de verbouwing gekregen.”

Restaureren = gedoe

„Als je een monument koopt, weet je dat het restauratieproces gedoe oplevert en dat de afdeling Monumentenzorg van de gemeente zich er uitvoerig mee bemoeit. Het is juist goed dat ze er heel veel aandacht voor hebben. Leiden is niet voor niets zo mooi.

Bij mensen van de monumentendienst zie je de liefde voor dit soort panden. Ze werden helemaal lyrisch toen ze boven een 17e-eeuws deurtje ontdekten. Dan word je vanzelf in die liefde meegenomen.”